

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษา การวัดระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้หลักการเจ็ดอุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพผลยิ่ง มีระเบียบวิธีการศึกษาดังนี้

3.1 ขอบเขตการศึกษา

3.1.1 ขอบเขตเนื้อหา

3.1.2 ขอบเขตประชากร และขนาดประชากร

3.1.3 ขนาดตัวอย่าง และวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

3.2 วิธีการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย

3.2.1 การกำหนดแหล่งข้อมูล

3.2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการศึกษา

3.3 สถานที่ใช้ในการดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูล

3.4 ระยะเวลาในการดำเนินการ

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตเนื้อหา

ขอบเขตการศึกษาครั้งนี้ เป็นการวัดระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความดูแลในการดำเนินชีวิต และอุปนิสัย 7 ประการสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพผลยิ่ง ซึ่งจะได้ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ขอบเขตประชากร และขนาดประชากร

ประชากรสำหรับการศึกษาในครั้งนี้ คือ นักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ระดับปริญญาตรี ประจำปีการศึกษา 2553 จำนวน 1,102 คน กำลังศึกษาอยู่ในสาขาเทคนิคการแพทย์ สาขากายภาพบำบัด สาขากิจกรรมบำบัด และสาขารังสีเทคนิค (ข้อมูล ณ วันที่ 15 มิถุนายน 2553) (หน่วยกิจการนักศึกษาศึกษาและงานบริการ การศึกษา คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2553)

ขนาดตัวอย่าง และวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

ในการศึกษารั้งนี้ กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ระดับปริญญาตรี ประจำปีการศึกษา 2553 จำนวน 294 คน โดยใช้วิธีของ Taro Yamane (สมเดช บุญประจักษ์, 2551) ที่ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างร้อยละ 5

แสดงวิธีการคำนวณได้ดังนี้

จากสูตร

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ
 N = จำนวนสมาชิกประชากรทั้งหมด (1,102 คน)
 e = ความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่างร้อยละ 5 (0.05)

แทนค่า

$$\begin{aligned} n &= \frac{1,102}{1 + 1,102 (0.05)^2} \\ &= 293.475 \text{ หรือ } 294 \text{ คน} \end{aligned}$$

จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้เทคนิคสุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Nonprobability Sampling) แบบใช้วิธีสุ่มเลือกตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) (กฤษณ์รัตน์, 2551) โดยการกระจายตามชั้นปีทั้งหมด 4 ชั้นปีตามสัดส่วนของประชากร ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนนักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนประชากรแต่ละชั้นปี (ข้อมูลนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 1 ปีการศึกษา 2553)

ชั้นปี	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
ชั้นปีที่ 1	322	86
ชั้นปีที่ 2	292	78
ชั้นปีที่ 3	244	65
ชั้นปีที่ 4	244	65
รวม	1,102	294

วิธีการศึกษา

การกำหนดแหล่งข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ทั้งหมด 294 คน โดยใช้เครื่องมือแบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง (แบบวัดอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสุขของการดำเนินชีวิต และ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง)

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ทำการค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง (Covey, 2004) โดยหนังสือหลักที่ใช้ในการศึกษาคือ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง ซึ่งได้รับการแปลและเรียบเรียงเป็นภาษาไทยโดย นพดล เวชสวัสดิ์ และคณะ จันทรเจ้าฉาย (2550) ตามลำดับ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเนื้อหาออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 คุณลักษณะทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปี การศึกษา สาขาวิชา เกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุด เกรดเฉลี่ยสะสม ลำดับบุตรในครอบครัว บุคคลที่พักอาศัยอยู่ในปัจจุบัน สถานภาพของบิดา/มารดา อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา จำนวนเพื่อนสนิท การทำงานพิเศษหรือมีรายได้เสริมในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา การเป็นผู้ริเริ่มหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา การสมัครเข้าร่วมกิจกรรมโดยความสมัครใจ ระดับการเข้าร่วมกิจกรรมที่

ทางสโมสรนักศึกษา คณะ หรือมหาวิทยาลัยจัดให้ การเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรง
ประสิทธิผลยิ่ง ซึ่งได้สร้างเป็นแบบเลือกตอบ 1 คำตอบ (Check Lists)

ส่วนที่ 2 แบบประเมินตนเอง ซึ่งนำมาจากแบบประเมินตนเอง 7 อุปนิสัยสำหรับผู้
ทรงประสิทธิผลยิ่งของ สตีเฟน อาร์ โคเวย์ (Stephen R. Covey, 1989) ประกอบด้วย แบบวัด
อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสุขของการดำเนินชีวิตและ 7 อุปนิสัย
สำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง โดยได้สร้างเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งมีรายละเอียดของ
แบบประเมินตนเอง ดังต่อไปนี้

แบบประเมินตนเองแบ่งออกเป็น 9 ส่วนหลัก ในแต่ละส่วนประกอบด้วยข้อความ
จำนวน 3 ข้อความ ดังนี้

1. อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์

- ฉันแสดงความเมตตาและความเห็นอกเห็นใจต่อผู้อื่น
- ฉันเป็นคนรักษาสัญญาและให้คุณค่าต่อข้อผูกพัน
- ฉันไม่พูดถึงสิ่งที่ไม่ดีของผู้อื่นลับหลัง

2. อุปนิสัยแสดงความสุขในการดำเนินชีวิต

- ฉันสามารถรักษาความสุขในแง่มุมต่าง ๆ ของชีวิต การงาน
ครอบครัว เพื่อน และอื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสม
- เวลาทำงาน ฉันคำนึงถึงความเกี่ยวข้องและความต้องการของคน
ที่กำลังทำงานให้
- ฉันทุ่มเทในสิ่งที่ฉันทำ แต่ไม่ถึงกับทำให้หมดแรงหรือหมดสภาพ

3. อุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน

- ฉันควบคุมชีวิตตัวเองได้
- ฉันทุ่มเทความพยายามในสิ่งที่ฉันสามารถทำได้ มากกว่าในสิ่งที่ฉัน
ไม่สามารถทำได้
- ฉันรับผิดชอบต่ออารมณ์และการกระทำของฉันมากกว่าที่จะโทษ
ผู้อื่นหรือสิ่งรอบข้าง

4. อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ

- ฉันรู้ว่าฉันต้องการความสำเร็จอะไรในชีวิต
- ฉันจัดการและเตรียมสิ่งต่าง ๆ เพื่อไม่ต้องทำสิ่งนั้น ๆ แบบ
ฉุกเฉิน

- ฉันเริ่มต้นแต่ละสัปดาห์ด้วยเป้าหมายที่ชัดเจนว่า ฉันต้องการทำอะไรให้สำเร็จ

5. อุปนิสัยที่ 3 การทำสิ่งสำคัญก่อน

- ฉันมีวินัยในการทำตามแผนต่าง ๆ (ไม่ผัดวันประกันพรุ่ง ไม่ปล่อยเวลาให้สูญเปล่า และอื่น ๆ)
- ฉันไม่ยอมให้กิจกรรมต่าง ๆ ที่สำคัญในชีวิตหายไปเพราะกิจกรรมที่วุ่นวายในแต่ละวัน
- สิ่งต่าง ๆ ที่ฉันทำทุกวันมีความหมายและเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้ฉันประสบความสำเร็จในชีวิต

6. อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ

- ฉันให้ความสำคัญกับความสำเร็จของผู้อื่นเท่า ๆ กับของตนเอง
- ฉันร่วมมือกับผู้อื่น
- เวลาแก้ไขข้อขัดแย้ง ฉันพยายามหาวิธีที่ทำให้ทุกฝ่ายได้ประโยชน์

7. อุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่นก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา

- ฉันเป็นคนอ่อนไหวต่อความรู้สึกของผู้อื่น
- ฉันพยายามทำความเข้าใจถึงมุมมองของผู้อื่น
- เวลาฟัง ฉันพยายามมองสิ่งต่าง ๆ จากมุมมองของผู้อื่น ไม่ใช่แค่ของฉันเท่านั้น

8. อุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความต่าง

- ฉันให้คุณค่าและค้นหาความสามารถที่อยู่ภายในของผู้อื่น
- ฉันเป็นคนที่สร้างสรรค์ในการแสวงหาแนวความคิดและวิธีแก้ไข ปัญหาที่ใหม่และดีกว่า

9. อุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ

- ฉันให้ความสำคัญกับสุขภาพกายและความเป็นอยู่ที่ดีของฉัน
- ฉันพยายามอย่างหนักที่จะสร้างและพัฒนาความสัมพันธ์กับผู้อื่น
- ฉันใช้เวลาในการหาความหมายและความสุขในชีวิต

ลักษณะของแบบประเมินตนเองนั้น ผู้ศึกษาได้ให้นักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์ เป็นผู้ประเมินตนเอง ด้วยแบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยแต่ละข้อ

คำถามมีคำตอบให้เลือก 6 ระดับ และมีเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละระดับดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2546: 75)

1	คะแนน	หมายถึง	มีอุปนิสัยน้อยที่สุด
2	คะแนน	หมายถึง	มีอุปนิสัยน้อย
3	คะแนน	หมายถึง	มีอุปนิสัยค่อนข้างน้อย
4	คะแนน	หมายถึง	มีอุปนิสัยค่อนข้างมาก
5	คะแนน	หมายถึง	มีอุปนิสัยมาก
6	คะแนน	หมายถึง	มีอุปนิสัยมากที่สุด

2. ประเมินผลระดับอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตัว โดยการหาค่าเฉลี่ยรวมของคะแนนในอุปนิสัยที่ 1 อุปนิสัยที่ 2 อุปนิสัยที่ 3 และอุปนิสัยที่ 7 แล้วพิจารณาว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนนั้นอยู่ในช่วงใด โดยใช้เกณฑ์การประเมินผลคะแนน เช่นเดียวกับเกณฑ์การประเมินในแต่ละอุปนิสัย เหตุผลที่รวมอุปนิสัยที่ 7 เข้าไปในการประเมินผลระดับอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตัว เนื่องจากอุปนิสัยที่ 7 เป็นอุปนิสัยที่ช่วยให้อุปนิสัยอื่นๆ ทำงานได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิผล

3. ประเมินผลระดับอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคม โดยการหาค่าเฉลี่ยรวมของคะแนนในอุปนิสัยที่ 4 อุปนิสัยที่ 5 อุปนิสัยที่ 6 และอุปนิสัยที่ 7 แล้วพิจารณาว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนนั้นอยู่ในช่วงใด โดยใช้เกณฑ์การประเมินผลคะแนน เช่นเดียวกับเกณฑ์การประเมินในแต่ละอุปนิสัย เหตุผลที่รวมอุปนิสัยที่ 7 เข้าไปในการประเมินผลระดับอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคม เนื่องจากอุปนิสัยที่ 7 เป็นอุปนิสัยที่ช่วยให้อุปนิสัยอื่นๆ ทำงานได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิผล

4. ประเมินผลในภาพรวมของ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง โดยการหาค่าเฉลี่ยรวมของคะแนนใน 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง แล้วพิจารณาว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนนั้นอยู่ในช่วงใด โดยใช้เกณฑ์การประเมินผลคะแนน เช่นเดียวกับเกณฑ์การประเมินในแต่ละอุปนิสัย

การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการศึกษา

ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 294 คน มาตรวจสอบความถูกต้อง เพื่อให้แบบสอบถามที่สมบูรณ์

2. สร้างรหัสตัวแปรก่อนที่จะนำไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อการประมวลผลทางสถิติ และจัดการข้อมูลลงในโปรแกรมคอมพิวเตอร์

3. ในการวิเคราะห์แบบสอบถามส่วนที่ 1 ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ในรูปของความถี่ และร้อยละ

4. สำหรับการวิเคราะห์แบบสอบถามส่วนที่ 2 ซึ่งนำคะแนนเฉลี่ยที่คำนวณได้มา กำหนดเกณฑ์เพื่อแปลความหมายของคะแนน ได้ด้วยการหาอันตรภาคชั้น (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2549) แสดงวิธีการคำนวณได้ดังนี้

$$\text{อันตรภาคชั้น} = \frac{\text{ค่าพิสัยของคะแนนเฉลี่ย}}{\text{จำนวนอันตรภาคชั้น}}$$

โดยค่าพิสัยของคะแนนเฉลี่ยคำนวณได้จากสูตร ดังนี้

$$\text{พิสัย} = \text{คะแนนเฉลี่ยสูงสุดที่เป็นไปได้} - \text{คะแนนเฉลี่ยต่ำสุดที่เป็นไปได้}$$

$$\text{คะแนนเฉลี่ยสูงสุดที่เป็นไปได้} \text{ คือ } 6 \text{ คะแนน}$$

$$\text{คะแนนเฉลี่ยต่ำสุดที่เป็นไปได้} \text{ คือ } 1 \text{ คะแนน}$$

$$\text{ค่าพิสัยของคะแนนเฉลี่ย} = 6 - 1 \text{ คะแนน}$$

$$= 5 \text{ คะแนน}$$

$$\text{จำนวนอันตรภาคชั้น (จำนวนช่วงของคะแนน)} = 6 \text{ ชั้น}$$

แทนค่า

$$\text{อันตรภาคชั้น} = \frac{5 \text{ คะแนน}}{6 \text{ ชั้น}}$$

$$= 0.83 \text{ คะแนนต่อชั้น}$$

จึงได้เกณฑ์การประเมินผลคะแนนเฉลี่ยดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
1.00 - 1.83	มีระดับอุปนิสัยน้อยที่สุด
1.84 - 2.67	มีระดับอุปนิสัยน้อย
2.68 - 3.50	มีระดับอุปนิสัยค่อนข้างน้อย
3.51 - 4.33	มีระดับอุปนิสัยค่อนข้างมาก
4.34 - 5.17	มีระดับอุปนิสัยมาก
5.18 - 6.00	มีระดับอุปนิสัยมากที่สุด

สถิติที่ใช้ในการศึกษา

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) สำหรับแบบสอบถามส่วนที่ 1
2. ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สำหรับแบบสอบถามส่วนที่ 2
3. สถิติอ้างอิงสำหรับทดสอบสมมติฐาน ได้แก่
  - t-Test สำหรับการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองกลุ่ม
  - One-Way ANOVA การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว สำหรับวิเคราะห์คุณลักษณะทั่วไปกับระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ ระดับอุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต ระดับอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตัว ระดับอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคม และระดับของ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง
4. สถิติสำหรับการวิเคราะห์สหสัมพันธ์
  - Correlation Coefficient สำหรับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทั่วไปกับระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต และ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ ในกรณีที่ลักษณะตัวแปรเป็นแบบเชิงคุณภาพ จะเลือกใช้ Pearson Chi-Square ส่วนลักษณะตัวแปรที่เป็นแบบเชิงปริมาณ จะใช้ Pearson Correlation

สถานที่ใช้ในการดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้สถานที่ในการดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. สถานที่เก็บรวบรวมข้อมูล คือ คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ระยะเวลาในการดำเนินการ

ระยะเวลาในการดำเนินการศึกษา ใช้เวลา 8 เดือน โดยทำการศึกษาตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. 2553 ถึงเดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2554 ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2553 ถึง เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554